

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОПШТИНА ЖАГУБИЦА

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИНСТИТУТ ЗА УРБАНИЗАМ И
СТАНОВАЊЕ
ЈУГИНУС АД - БЕОГРАД

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАГУБИЦА

Београд – Жагубица , септембар, 2010.

Наручилац плана: Општина Жагубица
Председник Општине: Др Драги Дамњановић
Председник Скупштине Општине: Миодраг Р. Буцкић

Обрађивач плана: Југословенски институт за урбанизам и становање
ЈУГИНУС АД
Београд, Андрићев венац бр. 2/II
Директор: Ивана Марковић, дипл. инг. грађ.

Руководилац плана: Дубравка Павловић, дипл. просторни планер,
одговорни планер (лиц.бр. 100 0008 03) и
одговорни урбаниста (лиц. бр. 201 0662 04)

Чланови радног тима:

Дубравка Павловић, дипл.просторни планер,
одговорни планер (лиц.бр. 100 0008 03)
одговорни урбаниста (лиц. бр. 201 0662 04)

Проф. др Вероника Вујошевић, дипл. економиста
Проф. др Марина Тодоровић, дипл. географ
Проф. др Снежана Штетић, дипл. туризмолог
Никола Ристић, дипл.инж.саобр.
Ивана Марковић, дипл. инж. грађ. одговорни урбаниста (лиц. бр. 202 0431 03)
одговорни пројектант (лиц.бр. 312 0108 03)

Мирјана Пантић, дипл. инж. саобр.
Душан Алексић, дипл. инж. арх.одговорни пројектант (лиц. бр. 300 1213 03)
одговорни урбаниста (лиц. бр. 200 0166 03)

Проф. др Богдан Лукић, дипл. просторни планер
Миодраг Марић, дипл. просторни планер
Јелена Маринковић, дипл. просторни планер
Драгана Курбалија, дипл. просторни планер
Душан Шљиванчанин, дипл. просторни планер
Ивана Филиповић, дипл.просторни планер
Др Горан Јововић, дипл. инж електр. одговорни пројектант (лиц.бр. 350 2163 03)
Весна Лимић, дипл. инж. арх. одговорни урбаниста (лиц. бр. 200 0149 03)
одговорни пројектант (лиц.бр. 300 0829 03),

Милица Максимовић, дипл.инж.арх.
Верица Међо, дипл. инж. арх.
Саша Чуданов, дипл.инж.арх., одговорни пројектант (лиц. бр. 300055203)
одговорни урбаниста (лиц. бр. 200094606)

Горан Јаковљевић, дипл.просторни планер,одговорни планер (лиц.бр.100 0067 03)
Љиљана Мујагић, дипл. просторни планер
Марија Андрејевић, дипл.инж.арх., одговорни урбаниста (лиц. бр. 200 0666 04)
Ана Николов, дипл. просторни планер
Сузана Милошевић, дипл. просторни планер
Дарко Петровић, дипл. инж. арх.
Надежда Коруѓић, арх. техн.

Консултације и информације током израде ППО:

Др Драги Дамњановић, председник општине Жагубица
Драгиша Вучковић, директор Дирекције за изградњу и развој општине Жагубица
Ивана Филиповић, дипл.просторни планер, Служба за урбанизам
општине Жагубица
Илија Мустецкић, Дирекција за изградњу и развој општине Жагубица
Смедеревка Буцкић, Општинска управа Жагубица
Младомир Милојевић, Општинска управа Жагубица
Светлана Милутиновић – Geгаг, дипл. инж.пејз.арх. Општинска управа Жагубица
Јовица Траиловић, ЈКП "Белосавац"

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАГУБИЦА

Слободан Митровић, дипл.инж.арх., Факултет за примењену екологију ФУТУРА,
Београд

Слободан Мирковић, општина Жагубица
Стојанче Јерemiћ, "Trojan and Fisher Eco", Петровац
и др.

Комисија за планове општине Жагубица:

Владан Милошевић, председник

Ненад Крчум, члан

Гордана Илић, члан

Саша Шћопуловић, члан

Јовица Траиловић, члан

Станиша Степић, члан

Томислав Милојевић, члан

ПРЕДГОВОР

Простор општине Жагубица, у источном делу Србије на простору Хомољске котлине, Хомољских планина и Бељанице, је, према скоро свим статистичким показатељима развоја, једно од подручја овог дела Србије које се развијало спорије него околне општине са сличним потенцијалима.

За целокупан простор општине Жагубица, изузев Регионалног просторног плана Подунавске међуопштинске регионалне заједнице из 1984.године никада није рађен плански документ, па тако није ни постала законска основа просторног развоја читаве општине. Једино је за општински центар Жагубицу 1989.године усвојен Генерални урбанистички план, односно План генералне регулације 2007.године. Последњих деценија рађен је низ пројеката везаних за техничку инфраструктуру, програм и мастер-план развоја туризма, као и наменске студије и анализе природних и културних вредности овог краја. Изградња у насељима углавном је рађена без плана, на основу пројеката за поједине објекте.

Напомиње се да су при изради овог Просторног плана, анализирани сви наведени документи и пратеће студије, а њихови резултати, закључци и планска решења су укључени у Просторни план општине Жагубица.

У току 2005. године општина Жагубица је покренула активности око израде Просторног плана општине, што је резултирало доношењем Програма за израду Просторног плана општине, а самој изради плана приступило се 2007.године. Израда Плана је започета у складу са одредбама Закона о планирању и грађењу (Сл.гласник РС бр. 47/03 и 34/06) и Правилника о садржини и изрдаи планских докумената (Сл.гласник РС бр. 60/03), а настављена је да се ради према одредбама новог Закона о планирању и изградњи (Сл.гласник РС 72/09 и 81/09) и Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Сл. Гласник" бр. 31/10).

ПРЕДМЕТ, ЦИЉ, ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ, ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД

Просторни план општине Жагубица је **основни развојни документ** који је плански основ за активирање свих потенцијала са којима Општина располаже, и истовремено санирање до сада изражених неповољних тенденција у развоју.

У складу са тим предмет плана чине:

- утврђивање стратегије, политике, мера, правила просторне организације, коришћења заштите и уређења простора општине, дефинисање услова за изградњу, усмеравање, унапређивање и заштиту простора.
- дефинисање урбаних и руралних насеља, њихове међусобне повезаности, инфраструктуре и осталих јавних објеката који су интегрисани у живот локалне заједнице.
- дефинисање демографских тенденција и адекватан урбанистички одговор на проблеме или могуће тенденције у развоју.
- дефинисање стања и развоја економије и обезбеђење хармоничног просторног оквира за њен развој.
- дефинисање вредности и конфликта у заједничкој животној средини и предвиђање мера за санацију проблема и правила коришћења или евентуалног санкционисања проузроковане штете.
- дефинисање и укључење природних вредности и културно историјског наслеђа, као компаративне предности у економији локалне заједнице.

- дефинисање, валоризовање и предвиђање акционог плана за међусобну хармонизацију свих субјеката коришћења простора као и стварање механизма договором, имплементације или мониторинга над заједнички донесеним планом.

Ошти циљ израде Просторног плана општине Жагубица, одређен на основу Програма за израду ППО Жагубица, је дефинисање дугорочног просторног концепта развоја за период до 2025. године и формирање планске основе за даљу урбанистичку разраду у оквиру одређених значајнијих просторних целина и услова за израду техничке документације за делове планског подручја.

Посебни циљеви израде Просторног плана општине Жагубица, одређени на основу Програма за израду ППО Жагубица, везани су за решавање проблема и развоја: инфраструктуре, насеља, комуналног опремања, природне и културно историјске баштине и амбијенталних целина, смањење разлика у развоју појединих делова општине, коришћења алтернативних извора енергије, развоја привредних зона и њиховог опремања, развоја и коришћења природних ресурса, дефинисање простора и коридора од општег интереса, мера заштите и др.

Просторни обухват рада чини територија општине Жагубица од 759,92 км², односно 18 насеља ове општине.

Временски обухват плана је 2025. година, уз прецизирање активности везаних за поједине временске периоде.

НАЧИН ИЗРАДЕ ПЛАНА, ИНФОРМАЦИОНА ОСНОВА, ПОДЛОГЕ

У контексту нових тенденција у планирању и уређењу простора и насеља, ППО Жагубица треба да да јасну дијагнозу/оцену стања планског подручја, на основу које ће се дефинисати реално остварљиви стратешки циљеви. Интегрални приступ омогућиће свеобухватно сагледавање и планирање комплекса (природа – привреда – друштво) и узети у обзир констатоване потенцијале и ограничења, као и узрочно - последичне везе међу наведеним елементима.

У фази (која је претходила изради Нацрта плана) припреме и анализе документационе основе, као и програма – стратешких циљева и праваца развоја, кроз израде експертиза за поједине области обављена је анализа и оцена постојећег стања, неопходна за касније дефинисање стратешких опредељења развоја Општине. Такође су, на основу наведене претходне фазе, на основу наведених анализа, смерница и планова вишег реда, програма и планова републичког нивоа и осталих докумената општег и секторског типа, предложени стратешки циљеви, правци и могућности просторног развоја, а цео материјал презентирани у овој књизи 1 – Концепт плана, која је саставни део Аналитичко – документационе основе ППО Жагубица. Документ Нацрта плана заједно са Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну прошао је све Законом предвиђене инстанце (стручна контрола, претходна сагласност Министра, јавни увид), после чега је уследило формирање коначне верзије Плана и њено усвајање.

Документ Нацрта Просторног плана општине Жагубица, истиче главне одлике и потенцијале простора општине и могућности за њихово активирање, а тиме и превазилажење проблема заостајања у развоју и депопулације овог подручја у односу на суседне општине и Србију у целину. Истовремено, он утврђује правила коришћења, уређења и заштите простора, као и правила грађења појединих врста објеката.

План утврђује правце приоритетног деловања на средњи и дуги рок, као и смернице развоја простора Општине. Он уједно дефинише приоритетне активности за реализацију у појединим временским периодима, учеснике у имплементацији и мере и инструменте за имплементацију просторног плана.

КОРИШЋЕНА ИНФОРМАЦИОНА ОСНОВА, ПОДЛОГЕ И ПЛАНСКИ И ПРОЈЕКТНИ ДОКУМЕНТИ

У току израде овог просторног плана коришћени су:

- ТК Р 1: 25000, 1:50000 и 1:100000, као и детаљнији топографски планови за поједина насеља
- орто фото снимци за простор општине,
- подаци Завода за статистику Републике Србије,
- подаци катастра непокретности
- просторни планови за шире просторне целине: Просторни план Републике Србије (Сл.гласник РС 13/96), Регионални просторни план Подунавске међуопштинске регионалне заједнице из 1984.године, Генерални урбанистички план Жагубице из 1989.године, План генералне регулације за Жагубицу из 2007.год., и документација ових планова, као и плански документи суседних општина.
- пројектна документација за изградњу појединачних инфраструктурних објеката на територији Општине из области водоснабдевања, канализација отпадних вода, заштите од поплава и сл.
- важећа шумско привредна основа, за подручје Жагубица
- Стратегије развоја за поједине секторе делатности и економске, просторне и социјалне области донете за ниво Републике Србије
 - Национална стратегија одрживог развоја Србије (2008.).
 - Стратегија регионалног развоја Србије од 2007. до 2012.год.
 - Стратегија развоја пољопривреде Србије (2005.);
 - Стратегија привредног развоја Србије до 2010. године и 2012. (2003. и 2006.);
 - Стратегија смањивања сиромаштва (2005.);
 - Национална стратегија запошљавања (2005.);
 - Средњорочни програм економског развоја Србије 2003.-2008. (2003.);
 - Стратегија управљања отпадом у републици Србији од 2010 до 2019.године (2010.);
 - Политика научног и технолошког развоја Србије (2003.);
 - Стратегија и политика трговине Републике Србије (2003.);
 - Стратегија развоја енергетике (2005.);
 - Стратегија развоја шумарства (2006.);
 - Стратегија развоја туризма – први извештај (2006.)
 - Стратегија подстицања и развоја страних улагања
 - Стратегија реформе државне управе у Републици Србији
 - Стратегија развоја социјалне заштите
 - Национална стратегија о старењу
 - Стратегија развоја здравља младих
 - Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији
 - Стратегија развоја телекомуникација у Републици Србији у периоду од 2006. до 2010. године
 - Стратегија развоја званичне статистике
 - Стратешки, развојни и акциони планови и документи за суседне општине, и др.
- Водопривредна основа Републике Србије ("Службени гласник РС", број 11/02);
- литература о простору жагубичке општине и ширем окружењу
- Предлог стратегије развоја туризма општине Жагубица 2006-2025.год, урађен 2006.
- Мастер план "Стиг – Кучајске планине – Бељница", Научно – истраживачки центар Економски факултет, радна верзија 2006. у оквиру израде Пословних (мастер) планова приоритетних туристичких дестинација у Србији
- услови надлежних предузећа, институција и завода (у склопу Документације за ППО Жагубица)

- подаци са терена добијени анкетирањем надлежних у општинским и комуналним службама и приликом обиласка терена целе општине и усменим анкетирањем становништва приликом детаљног обиласка терена
- и бројни други подаци, информације и документација, од којих су овде наведен само део.

Потребно је истаћи веома добру сарадњу Обрађивача и стручних лица у општини Жагубица који су благовремено обезбедили потребне подлоге, расположиву документацију и услове за израду ППО, што је Обрађивачу омогућило несметан рад на изради плана.

ТОК ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план је припреман на основу Одлуке о изради просторног плана општине Жагубица бр. 020-441/05-01 коју је донела Супштина општине Жагубица на седници одржаној 11.06.2005.године. Саставни део Одлуке о изради Просторног плана општине Жагубица је Програм за израду Просторног плана.

Као прва фаза израде просторног плана припремљена је Стратегија развоја планског подручја општине Жагубица, коју је Комисија за планове општине Жагубица разматрала и усвојила на седници одржаној дана 10.12.2008.године.

У међувремену је донет нови Закон о планирању и изградњи (Сл.гласник РС 72/09 и 81/09), са којим су усаглашени сви наведени материјали, тако да су у склопу Аналитичко - документационе основе Књига 1 - Анализа и оцена постојећег стања и Књига 2 - Концепт плана, на основу којих је припремљен материјал Књиге 3 - Нацрт Просторног плана општине Жагубица који је по добијању претходне сагласности надлежног Министарства прошао процедуру јавног увида предвиђену Законом, и након чега је израђен завршни документ: ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАГУБИЦА.

Уз Просторни план општине Жагубица, израђен је Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, чије су анализе, мере заштите, препоруке и закључци инкорпорирани у планска решења Плана.